

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. 1 kor. Egy óra . . . kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .</p>	<p>Felolós szerkesztő: IFJ. MÓRICZ PÁL. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------

Emberről keresnek.

Bécsben keresnek embert, hogy vele Magyarországon az osztrák kamarilla akaratát érvényesítsék. Így volt ez akkor is, midőn a nemzeti felkelés idejében az udvari cselédek sorából vették a miniszterelnököt; a magával tehetetlen gárdista-kapitányt, a gyászos emlékü Récseyt.

Most, az abszolutizmus felújítása előtt, az öntudatosan cselédkedő politikusok között keresik, aki ne csak megérse a kamarilla akaratát, de azt végre is tudja hajtani. Erős, ügyes, kitanult és mindenre kész emberekre van szükség. Akik már ismerik az emberek gyöngéit, tudják a megpuhítás, a megfélemlítés, a behizelgés és a megvesztegetés fegyvereit kezelni. Mert a szuronyokat még nem meri feltűzni a császári abszolutizmus, tehát generálisokat még nem lehet leküldeni Bécsből.

Ravasz és becstelen politikusok, kalandorok kellene, a kik lehetőleg szurony nélkül fojtsák meg a berzenkedő nemzetet.

Vajjon hát valóban azt hiszi a király, hogy majd tábornokok és politikai kalandorok lesznek képesek megfojtani a nemzedék öntudatát és érvényesíteni a félremagyarozott felségjogokat? Életének öt évét e ide nem telt el egyébbel, mint annak a nagy tanulságnak a folytonos megismerésével, hogy a nemzeti szellem ellen küzdeni a felgőg semminemű hatalmával sem lehet és akárhányszor kísérlete is meg, hogy a négy évszázad óta élő összecsászárság gondolatát belevigye a népek életébe, mindannyiszor keserves, gyakran véres bizonyosságot kellett szereznie, hogy a nemzetek történelmi életét az uralkodó a maga egyoldalú felfogásával sem megállítani, sem befolyásolni nem képes.

Most, élete alkonyán, tapasztalatoktól edzett felfogással vajjon komolyan hiszi, hogy Récseyekkel nyugalmat és rendet teremthet Magyarországon? Ne tévessze meg az uralkodót, hogy vannak a politikai életnek Récseyjei, akik elhíhetik vele, hogy a amire vállalkoznak, keresztül is vihető. Uralkodásának hosszú ideje alatt hány Récsey szerzett a számára keserves tapasztalatokat! Nem minden kaland sikerült, annak az uralkodó fizette meg az árát.

Am próbájak meg ismét. Legfeljebb egy tanulsággal lesznek gazdagabbak. Mi majd szemébe nézünk a Récseyeknek is. Mert tudjuk, hogy küldésük mit jelent? Jelenti, hogy a kamarilla az alkotmánnyal összeférőnek tartja, hogy a magyar király olyan miniszterelnököt küldjön az ország nyakára, aki nem kell az országnak. Hogy nem bántja a magyar válság elhúzódása és semmit sem törődik vele, ha a káosz még tovább tart.

Ezt jelenti a Récseyekkel való kísérletezés és ezt jelenti, hogy a királyt visszatartják a végleges kormány kinevezésétől.

Csakhogy erős a nemzet joga arra, hogy éljen. És a nemzet semmifele küzdelem árán sem mondhat le arról a jogáról, hogy életét úgy rendezze be, a hogy azt a legjobbnak látja. Nekünk semmi közünk Ausztriához, semmi közünk, hogy az osztrákoknak, a kamarillának mi tetszik és mi nem tetszik: semmi közünk, hogy a tábornok urak mit gondolnak. Mi független, szuverén állam vagyunk, akik öntudatosan akarunk nemzeti céljaink felé törekedni és akadályul csak azt ismerjük el, ami törvénybe van foglalva. Ezen az uton nem tartat fel bennünket semmi sem. A Récseyekkel egy időre elláthatják utunkat. De csak egy időre. Mert a nemzet félreléki majd őket az utból és olyan sokan, hogy soha ki ne fogynának, még Magyarországon sincsenek Récseyek.

Politikai híreink.

Budapest, május 15.

Az általános fejtelenség politikája ütne be, ha a magyar nemzet és vezérei nem lennének annyira higgadtak, türelmesek és becsületesek. Ez az egyetlen elfogadható magyarázata annak, hogy az uralkodó élete alkonyán nem szállott még harcba a családját és uralmát fentartó Magyarországgal.

Csodálatos jelensége a politikai érettségnek, nemzeti önuralomnak és önmegtartóztatásnak. Más nép, más nemzet már régen erélyesebb eszközökhöz nyúlt volna, de a mi nemzetünk különös sajátsága, a szivjóság és az eszményi emberszeretet megóvott eddig bennünket attól, hogy sárba gázoljunk a jogainkért. A kis szerb nemzet közeli példája sem tudott hitványságra sarkalni egyetlen magyart sem. Még a gondolata is távol áll e nemzettől.

Igazán csak így láthatná a világ és kellene is látnia a magyar nemzetet igazi nagyságában!

Bánffy Bécsben.

Bánffy Dezső tegnap este Bécsbe utazott. A tényt a főkapitányság tegnapi jelentése tartalmazza és így nem fér hozzá kétség. Hogy ez az utazás, melyről a politikai világnak ma délig tudomása nem volt — úgy hitték, hogy Bánffy Miskolcra utazott — összefügg-e a válsággal vagy sem, azt senki sem tudhatja biztosan, noha sok a valószínűség benne, mert az egész bécsi sajtó legyezgeti Bánffyt és a budapesti kormánypárti körök is azt hiszik, hogy e sorsorban Bánffy révén akarnák a koalí-

ciót szétugrasztani. A mi tudomásunk szerint Bánffy volt eddig a vezérlő-bizottságban a legradikálisabb és nem tehejük fel, hogy ő hirtelen megváltoztatná magatartását. Hogy Bécsben erre rá akarnak venni, az már inkább hihető. Bécsből Bánffy utazásáról, illetőleg ottlétéről lapunk zártáig nem adtak hírt. Ha tehát Bánffy immár második bécsi útjának tényleg valami politikai célja van, úgy ezt a célt nyilván csak titkon követik.

Vezérbizottsági ülés.

Az ellenzék vezérbizottsága ma délelőtt tíz órakor tartotta ülését, amelyen Kossuth Ferencz elnököt és gróf Apponyi Albert, gróf Batthyány Tivadar, Sággy Gyula, Thaly Kálmán, Szederkényi Nándor, gróf Zichy Aladár, Polónyi Géza, Vázsonyi Vilmos és gróf Zichy Jenő vettek részt. A bizottság a képviselőház munkarendjével foglalkozott. A parlamentet a legközelebbi időben előre áthatólag az alábbi kérdések foglalkoztatják:

1. Deklarációt fog tenni arról, hogy az országgyűlés felosztása a költségvetés és a zárszamadások elintézése előtt alkotmányba ütköző.

2. Megkezdí a vádindítvány tárgyalását a lelepi kormány ellen, mely egyéb törvénysértésen kívül a német kereskedelmi és vámszerződési tárgyalásoknál is nyílt törvénysértést követett el. A vád alá helyezés dolgában a vezérbizottság még nem döntött, mert be akarja várni, mi lesz a felirat sorsa. Vannak a bizottságban olyanok is, akik a vádeljárást nem találják célravezetőnek, mert a vád alá helyezendő kabinet fölött a bíraskodás a főrendiház kezében van s attól félnek, hogy a főrendiház bírósága fölmentené a bukott kormányt. Ezzel szemben például Eötvös Károly azt a nézetet vallja hogy a képviselőháznak nem szabad azzal törődnie, mit fog vagy mit nem fog tenni a főrendiház. A parlamentnek minden időkre példát kell statuálni: eddig ugyanis kormány nálunk vád alá nem vontak. Ezzel a kérdéssel kapcsolatos a főrendiház reformjának a kérdése is.

3. A kereskedelmi szerződésekkel kapcsolatban tárgyalni fogják a vámdíjszabás kérdését is, miután az ország kereskedelmi szerződéseit felmondották és nincs önálló vámtarifánk, melynek alapján az alkudozást a külállamokkal megkezdhetnék.

4. A mentelmi bejelentések ügyével foglalkozik, amelyeket a december 13-diki eseményekkel összefüggésben megindult rendőri vizsgálat miatt tettek meg a Ház legutóbbi ülésén. A bejelentők tudvalevőleg mentelmi joguk megsértését két tényben látják. Először: kétségtelen, hogy a nyomozást elrendelő indítvány még a képviselőház felosztatása előtt kelt, mikor annak kibocsátására az ügyészség jogosítva nem volt, mert akkor a képviselők mentelmi joga még fenn-

Szolyvai és Luhi Erzsébet

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint felülmúlják a krondorfi és giesshübli külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatással alkalmazhatók: köszvény, vese, hólyag, gyomor, torok, tüdő és gégebajok esetén. Elsőrangú élvezeti és borvizek. — Megrendelhetők az uradalmi forrás hérlőségénél Szolyván (Bereg.) Kaphatók minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve

állott; a második sérelmet abban találják, hogy a képviselőházban történtek miatt vonták őket hatósági üldözés alá. A vezérbizottság a kérdés tárgyalásánál foglalkozik a mentelmi jog tisztázásával s főleg a bizottság hatáskörét is ki akarja bővíteni. A vezérbizottságban ugyanis az a nézet, hogy a képviselőház függetlensége csak úgy őrizhető meg, ha a mentelmi jog a képviselőknél a Házban elkövetett cselekményére is kiterjed olyan értelemben, hogy a Ház engedélye vagy határozata nélkül a képviselők ezekért nem üldözhetők.

Az ülés háromnegyed 1 órakor véget ért; hivatalos kommunikét nem adtak ki.

Kigolyóztott 48-as képviselő.

Halason, a függetlenségi 48-as kör, közgyűlésén dr. Hermann Ferencz halasi ügyvéd országgyűlési képviselőt a kör tagjai közül egyhangulag kigolyózták és erről őt, valamint Kossuth Ferencz pártelnököt jegyzőkönyvileg értesítette. A kigolyózásra Hermannnak a körrel, illetve annak elnökével szemben tanusított illetlen viselkedés adott okot. A dolognak a háttere a fülöp szállási választás, amelynél izgalmasabb és elkeseredettebb kevés volt az országban. A sokjelölt közül, akik Csávozszy Lajos örökére pályáztak, a legnagyobb hévvel a két függetlenségi jelölt, Szeless Ödön és Hermann Ferencz támadtak egymásra.

Az általános választáson egyik sem jutott többségre, így a kerület a későbbiig menő háborúságot pótválasztáson is végigcsinálta velük s ezen Hermann győzött néhány szótöbbséggel. A bukott jelölt és pártja azonban sehogyan sem akarnak belenyugodni ebbe a kellemetlen dologba és a választás óta is folyik a villongás, heves polemikákkal támadják egymást a volt ellenfelek, a győztes mandátumát meg is peticionálták és mivel mindez nem elég, kirukkoltak a — slágerrel. A kiskunmajsai függetlenségi kör „illetlen magaviselete miatt” kigolyózták a függetlenségi képviselőt. Mivelhogy a politikában nincsen barátság.

Kereskedők és iparosokhoz.

Az ország szívében megalakult a „Magyar Védő Egyesület”, melynek célja a hazafias társadalom minden tényezőjének egyesítése, hogy a házi ipari és mezőgazdasági termelést a külföldi versenyyel szemben megvédje és fejlessze. Ezen hazafias cél szolgálataira szervezett egyesület azonban a maga elé tűzött feladatnak csak akkor lesz képes megfelelni, ha a magyar társadalom és ezzel együtt különösen a magyar kereskedők és iparosok a Védő Egyesület kibontott zászlója alá sorakoznak.

Ezen egyesületnek az ország minden részére ki kell terjednie s országos jelleggel kell bírnia.

Ráműttem arra is, hogy a Védő Egyesület célját mily hatványozott erővel tudják a magyar nők előmozdítani, ha megszívlelnék a nemzet bölcsének már többször említett ama intelmét, hogy „a haza érdekében, a külföldi árukkal szemben minden ház a saját küszöbén vonja meg a vamserompóját.”

Ha a magyar társadalom hazaszeretete fellángol ez ictő szózatra, akkor bizonyosan azt sem fogjuk szem elől eltéveszteni, hogy erkölcsi kötelesség mindazt támogatni és pártolni, ami hazai s amit nekünk a honi ipar és termelés nyújthat, az idegenből el nem fogadjuk.

Kereskedők, iparosok és egyáltalán a magyar társadalom ma már tisztában van azzal, hogy Magyarország nemzetgazdasága, ipara és kereskedelme csak az önállósítás és független gazdálkodással fejlődhetik és boldogulhat; e cél megvalósítására törekszik a Magyar Védő Egyesület.

Az egyesület központi vezetőségéből szétáradó lelkes felhívások közül kiváló figyelmet érdemel az a kérés, mely a hazafias gyárosok és nagyiparosokhoz szól, melyből meg kell érteni, hogy a „hazai piacnak, a hazai ipar részére való biztosítása érdekében az utolsó évtizedekben sok kísérlet történt arra, hogy a hazai iparkodást társadalmunk egésze pártolja és azt a fogyasztás növelésével támogassa. Sajnos, a kísérletek eredménye csekély.

E sikertelenség oka főleg az, hogy a hazai ipar pártolás eszméjének nagy horderejét a nemzet zömének köztudatába átültetni nem tudták, másrészt pedig azok is, kik a hívó szót követelni óhajtották, a honi árukat biztosan megtalálni és azokat a külföldi áru cikkek nagy tömkelegében felismerni nem bírták.

E káros hiányok megszüntetésére a „Magyar Védő-Egyesület” megtalálta a módot és eszközöket a nélkül, hogy azok akár az egyesek, akár az erkölcsi testületekre eiviselhetetlen terheket szabna vagy kívánna.

De nem csak a magyar gyárosok és nagyiparosokhoz, hanem a kerdőbedő társulatokhoz és ipartestületekhez is lelkes felhívást intézett a „Magyar Védő-Egyesület”, melyben szintén elmondta, hogy a hazai iparpártolás nagy horderejű eszméjének gyakorlatias megvalósítására alakult Védő-Egyesület célját az eddigi fejtegetések után a hazai kereskedelmi és iparkamarák is elismerték; joggal remélhetjük tehát, hogy a magyar kereskedők és iparosok is helyesen fogják felismerni és befogják látni, hogy az összetartás áttörhetlen erejével kell szövetkeznünk arra, hogy az eddig tapasztalt hiányt szüntessék meg s a mulasztásokat pótoljuk; mert ezt így kívánja nem csak ország gazdasági érdeke, de azt kívánja az egyesek léterdeke is.

A kereskedők és iparosok az eddigi küzdelmes tapasztalatokból okulhattak és így joggal remélhető, hogy megfogják érteni a mai kor intő szavát és arra fog törekedni, hogy a Védő-Egyesület intencióját támogassák és igyekezni fognak azokat az eszközöket igénybe venni, melyekkel a magassabb szempontokból méltánylandó nemzeti célt minden jó hazafinak szolgálni kell.

Ezek megemlítése után mi is a vidéki

sajtó terén úgy véljük hazafias kötelességet teljesítenünk, midőn kérés szavunkat nyilvánossá tesszük és szólunk a társadalom minden osztályához s kérve kérjük, hallják meg a szálló igét:

„Pártoljuk és fejlesszük a honi ipart.”

Azt a csekély áldozatot, amit a „Védő Egyesület” a kereskedőktől, iparosoktól és más egyesektől kíván, igen csekély. „Ez áldozat, így szól az egyesületi felhívás, az iparosok részéről magában az a siker is megérdemli, hogy a hazai ipar pártolás nagy horderejű eszméjét a nemzet zömével megértetjük és ezt a köztudatba átültetjük. Ha ez sikerül, az is kétségtelen, hogy e mozgalom eredménye a hazai ipar munkájának növelésére sikeresebb leend, mint sok, igen nagy áldozatokat követelő és éppen ezért csak az erősebbeknek hozzáférhetővé vált kiállítás.”

A „Magyar Védő Egyesület” a hazai ipari és mezőgazdasági termékek terjesztése, közvetítése és fejlesztésére szolgáló intézmények létesítése céljából vagyoni főöslegéből és hazafias adományokból nemzeti pénz alapot fog gyűjteni.

Az egyesület szervezetére nézve addig is, míg alkalmunk leend a vidéki osztályokat felállítani, a már közkezen forgó alapszabályokból készséggel ismertetjük a 9. paragraf azon részét, melyek a tagok milyenségét alapítja meg így például:

b) Az örökös alapítótag az egyesület céljaira egyszer és mindenkorra legalább 1000 koronát adományoz.

c) Alapítótag, ki az egyesület céljaira legalább 500 koronát adományoz.

d) Pártolótag az, ki magát évi 20 kor. tagdíj fizetésére kötelezi.

e) Rendes tag az, a ki magát (3—3 évi időtartamra) évi 4 korona tagdíj fizetésére kötelezi. Kisiparosok, kisgazdák és vidéki neptanítók évi 2 korona tagsági díjat fizetnek.

f) Fogadalmas tag az, a ki évente a rendes tagsági díjon alul kisebb összegeket áldoz az egyesület céljaira.

Ezen szabályok mindenkinek lehetővé teszik tehetségéhez képest hozzájárulni a nagy és magasztos nemzeti munkához. A kereskedők és iparosoknak még különös figyelmükbe kell ajánlanunk, hogy az egyesület kiváló gondnal alkalmazza a maga eszközeit arra nézve, hogy a nagy közönség előtt teye vonzóvá, keresetté azokat a forrásokat, melyek a „Magyar Védő Egyesület” védelme alatt állanak: lesz alkalmuk azokat az eszközöket is megismertetni, melyek közül ki kell emelnünk az áruk „Csimtárát”, a „Védőjegy” és a „Kirakati védő táblát” kat.

Egyáltalán a „Magyar Védő Egyesület” szervezése oly okszerű és biztos alapokra lesz fektetve, hogy annak általános támogatását és pártfogását a magyar társadalom meg nem tagadhatja. A cél és törekvés közvetlen a magyar ipar és kereskedelem érdekében kezdeményezett; az óhajtandó siker támogatását tehát joggal várhatjuk a magyar kereskedők és iparosok hazafiságától és áldozatkészségétől.

Harmath Domokos.

Lithion tartalmu!

Gyógyviz és üdítő ital. Szénsavdus.
Könnyen emészthető!!

Szakorvosok, előkelő betegek által, vesebajknál, húgyhólyag-bántalmaknál, emésztési és légzési szervek hurutainál páratlan sikerrel alkalmazzák, illetve használják. Magyarország legolcsóbb Gyógy- és élvezeti vizeinek egyike. **A SZULTÁN-forrás kútkészítőse: Holénia Béla Eperjes.** — Kapható **Kontsek Géza** úrnál Debreczenben.

A singléri

Szultán-forrás

Lithion tartalmu!

húgyoldó és húgyhajtó
hatásu! <<<<

Várm

Hajduvár

Kedden
mabidy E
rendes tava
törvényhat
sági tagok
vármegye sz
ménynek tu
pontjai közt

Az ali
jelentését h
alispáni id
kapesán, b
hogy Dévai
bizottsági t
zoló választ
jogánál fog
nevezte ki.
kas érdeme

Ezu á
vonatkozó á
javaslatok v
közgyűlés e
nyon feláll
azegészségi
előterjeszté
gyűlésnek,
állítását né
dályok nem
nem fogad
indokolás
tárakat pol
mányozzák
felvilágosít
nagyhatásu
gyógyszerár
mire a főis
dést s a
eredményt,
második
kivánja.
vita nélkü

Által
az állandó
vasalja, ar
való zárva
let által in
lozza. A t
nélkül való
hevesi átir
irat küldés
sedés köz
ispán a k
rint Hajd
mel kísé
nálását, f
hogy az m
get nyert
grammja
vesi átirat
nagyon m
érdeklődés
sebb tárg
Alig
közgyűlés
gyalására.
választmá
Kés

Uj
robban
történt sz
kás halá
mester
akkor, m

Üz

Vármegyénk és vidéke.

Hajdúvármegye tavaszi közgyűlése.

Kedden tartotta délelőtt 9 órakor Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt rendes tavaszi közgyűlést Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága. A megyebizottsági tagok nagy számmal gyűltek össze a vármegye székházában, ami annak a körülmenynek tudható be, hogy a tárgysorozat pontjai között szerepel a hevesi átirat is.

Az alispán 1904. évi állapotáról szóló jelentését helyeslőleg tudomásul vették. Az alispáni időszaki jelentés tudomásul vétele kapcsán, bejelentette az elnöklő főispán, hogy Dévai Soltész Farkas elhunyt megyebizottsági tag helyébe, a ki az állandó igazoló választmány elnöke volt, törvényadta jogánál fogva Veszprémy Zoltán főjegyző nevezte ki. Egyben a közgyűlés Soltész Farkas érdemeit jegyzőkönyvébe iktatta.

Ezután a tárgysorozat 3—11 pontjaira vonatkozó állandó választmányi határozati javaslatok vita nélkül tudomásul vették. A közgyűlés egyhangú anyagába a Püspöki dányon felállítandó gyógyszer-tárra vonatkozólag az egészségügyi bizottság javaslata alapján tett előterjesztést az állandó választmány a közgyűlésnek, mert a második gyógyszer-tár felállítását népszerűségi vagy egészségügyi akadályok nem gátolják. Brassay bizottsági tag nem fogadja el a határozati javaslatot azon indoklás alapján, hogy az új gyógyszer-tárakat politikai érdekem jutalmazására adományozzák. Dr. Losonczy Álmos főorvos felvilágosító felszólalása után Jánosy Zoltán nagyhatású beszédben fejtegette a második gyógyszer-tár felállításának czélszerűtlenségét, mire a főispán szavazásra tette fel a kérdést s a szavazás alapján kihirdette az eredményt, hogy a közgyűlés többsége a második gyógyszer-tár felállítását nem kívánja. A tárgysorozat 13—18. pontjait vita nélkül elfogadták.

Általános zajos helyesléssel találkozott az állandó választmány azon határozati javaslatja, amely a korcsmáknak vasárnapokon való zárvatartására az egészségügyi egyesület által indított mozgalom támogatását czélozza. A tárgysorozat 22—23. pontjainak vita nélkül való letárgyalása után következett a hevesi átirat. Az állandó választmány a felirat küldése mellett határozott. Óriási lelkesedés közepette hirdette ki az elnöklő főispán a közgyűlés határozatát, mely szerint Hajdúvármegye aggódó figyelemmel kísérvén az alkotmányos élet stagnálását, feliratot intéz az országgyűléshez, hogy az működését a nemzet által többséget nyert szövetség ellenzéki pártok programja alapján mielőbb kezdje meg. A hevesi átirat letárgyalása után természetesen nagyon megcsappant a megyebizottsági tagok érdeklődése, miután a tárgysorozat érdeke sebb tárgyakat már nem tartalmazott.

Alig 10—12 bizottsági tag maradt a közgyűlés gazdag tárgysorozatának letárgyalására. Elfogadták mindenben az állandó választmány javaslatait.

Késő délután ért véget a megyegyűlés.

Mi az ujság?

Új részletek a resiczai bányarobbanásról. A resiczai kőszénbányában történt szerencsétlenségnek, huszonegy munkás halálának Fronyetz János robbantómester az oka, miért sziklát robbantott akkor, midőn a tárna teli'vé volt bányalég-

gel. A rémes robbanás következtében tűz is keletkezett, amennyiben vagy 200 méter hosszúságú területen kigyuladt kőszén. Akit a robbanás nem ölt meg az tűzhalált szenvedett. A halálukat lelt munkások a következők: Galla Ferencz, Sobler József, Eim Lajos, Schleged Loránd, Melcher Ferencz; Bilich, Ercan Tivadar, Soltész József, Venczel István, Denkó Ignác Schranek, Tendel Keresztély, Schmed Ferencz, Puskaricza János, Stella Emil, Makroszky Ferencz, Frouscher István, Roszovszky, Schmidberger József, Goltesgraber Ferencz és Pauksa János. Dankó István és Stelle Emil bányamesterek voltak. A földmívelésügyi minisztérium megbízásából a bányakapitánysági felügyelő érkezett Resiczára. A vizsgálatot Balajthy oroviczai bányakapitány. Del Elle Vaux Béla főszolgabíró s a lugosi járásbíró vizsgálobírája vezetik.

Nem azt lőtte meg, a kit akart.

Vasárnap este Ujpesten a Károlyi-utczában Czerovszky Rudolf 32 éves napszámos veszekedett Wertheimer Samu timárlegénynyel. A vita hevében Czerovszky revolvert rántott elő és Wertheimerra lőtt, a golyó azonban nem Wertheimert, hanem az arra haladó Király Margit 16 éves napszámos leányt találta, akinek balczombjába furódott. A lövöldöző embert az ujbpesti rendőrség letartóztatta. Király Margitot pedig ápolás végett lakására szállították.

Orgyilkosság. Budapesten a zugligeti dísnőfőnél hétfőn kora reggel a járókelők fiatal ember holttestét találták, akinek nyakán, közvetlen a tarkó alatt szurástól eredő mély sebb tátongott. Az előhívott mentők konstatálták, hogy a szerencsétlen embert orvul agyonszúrták. A rendőrség megállapította, hogy az áldozat Hofinger Ferencz 16 éves inasgyerek. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Az örült „főhercegnő.”

Aki a királyi palotában keres lakást.

Az elhagyott budavári királyi palotában tudvalevőleg csak néhány tisztviselő örködik, nyilván oly czélből, hogy a várpalotát nagy elhagyatottságában a rebellis magyarok valahogy el ne hordják. A minap azonban az örködő tisztviselő krónikus uralmát nagy izgalom váltotta fel. A várpalotában ugyanis előkelő kinézésű hölgy jelent meg s az utjába álló legelső embernek röviden értésére adta, hogy elfoglalja lakosztályait.

A derék palotaőr az első pillanatban nagyon meghökkent, mert tudomása szerint a bécsi udvarból nem érkezett értesítés arról, hogy a királyi család bármely tagja Budára költözik, ellenkezőleg úgy tudta, hogy a budai várpalotába fejedelmi személy még so-kaig — ki tudja meddig? — nem teszi be lábát.

A gyászruhás hölgy türelmetlen követelésére azonban mégis a várkapitányhoz rohant, úgy gondolkozván, hátha az előtte ismeretlen hölgy va-

lamelyik főhercegnő, aki inkognitó érkezett s ittartózkodását titokban akarja tartani.

A várkapitány csakhamar a hölgy előtt termett, aki ekkor meglehetősen zavaros beszédben előadta, hogy ő Ervina Mária Eustáchia főhercegnő s erélyesen hozzáfűzte, hogy lakosztályát akarja elfoglalni.

Ezután már nem volt nehéz megállapítani, hogy Ervina „főhercegnő” szerencsétlen elmebeteg asszony, akit a rendőrség segélyével a várpalotából az elmeógyógyintézetbe szállítottak. Később kiderítették, hogy a neve Partl Jánosné, született Zweiner Ervina s századosnak az özvegye. Budán, a Szalag-utczában lakott s különös viselkedése már előbb is feltűnt a szomszéd lakóknak.

Irodalom és művészet.

Lavotta Rezső. Lavotta-név ugyan-csak jóhangzáru minden magyar zenskedvelő előtt, — a névnek régi viselőjéért. Lavotta Rezső azonban a mai világ zenésze az emberiség szellemi életének, legfőbb kö, zéppontján: Párisban él s míg magának babérok arat szerzeményeivel, a magyar névnek s a magyar zenének becsületet szerez. Itthon, Budapesten, szerezte kiképezését s csak a sors, ez a szeszélyes dajkánk, sodorta messze honától. A zenede vezetősége azonban szerető figyelemmel kísérte a többi külföldön is magyar szerzők között a Lavotta diadalmas szereplését s hogy itthon is megismerjék őt, akit odakint már jól ismer a zenei világ: összeköttetésbe lépett a jeles szerzővel, ki szívesen egyezett bele, hogy legkiválóbb alkotásait a debreczeni zenede a debreczeni magyar zenekedvelő közönségnek bemutassa. Így kerül a holnapi műsorra a Lavotta R. pompás „Menuet”-je, ez a fülbemászó, könnyed, bájos zenekari mű. Hisszük, hogy az egészen gazdag műsor darabjai között ez a szám is igaz műélvezetet fog nyújtani — holnap a közönségnek.

UJDONSÁGOK.

Székely lakodalom.

Előkészületek a Csokonai-ünnepre.

A székely lakodalom bemutatása Debreczenben, a Csokonai százados ünnepélynek befejező része minden tekintetben igen érdekesnek s egyszersmind tanulságosnak is ígérkezik. Ugyanis sok utánjárás, bámulatos tevékenység mellett mégis csak sikerült a „Debreczeni Székely Társaság” ügybuzgó és fáradhatatlan ügyvezető elnökének, Székely Ferencz felmérési felügyelőnek összehozni Debreczen társadalmi köreiből és kiválogatni a székely lakodalom nagy személyzetét s egészen zajtalanul előkészíteni a dolgot annyira, hogy e hó 21-én színről-szinre, megtestesült alakokban megláthatjuk és gyönyörködhetünk székely testvéreink legfőbb családi ünnepélyének lefolyásában.

Magát a lakodalom szövegét két jeles székely költő írta. Benedek Elek és Tarcsafalvy Albert még pedig oly hűen, a mint a való életben történik. A szereplők mind ka-

Üzletáthelyezés miatt

a legújabb tavaszi ujdonságok, női és gyermek felöltőkben, nap- és esőernyők, blouzok, alsó szoknyák (juponok), gyermek ruhák stb. míg a készlet tart. mesés olcsó áron kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők áruházában Debreczen, a Hungária mellett. **Az üzlethelyiség kiadó.**

binet-alakok, nem különben a szerepek szerepek személyesítői, kik tetőtől-talpig eredeti székely jelmezben alakítják a rythmushon beszélő násznagyokat, nászasszonyokat, nagy és kis vőfényeket, nagy és kis nyoszolyó leányokat, előkészítőket és szószólókat.

A költői mű tulajdonképpen azt a czélt kívánja szolgálni, hogy egyrészt rokonszenvet keltsen a székelyek elárvult ügye iránt, másrészt pedig bemutassa ősi szokásait. Áll pedig egy lendületes *Prolog* ből; a lakodalmat 8 nappal megelőző „*Sirató*”-ból; két felvonást meg maga a lakodalom tölt ki, amelyben ének tánc is bőven előfordul.

Ugy halljuk, akkora már is az érdeklődés a székelylakodalom iránt, hogy csak néhány II. emeleti páholyra és kevés támlásszékre nem történt előjegyzés. Tekintettel az eredeti jelmez előállításának tetemes költségeire, a helyárák 20%-al emeltetnek. A székely lakodalom bemutatása után egy szép allegorikus képben a Csokonai-szobor vetített képben meg lesz koszorúva.

A szereplők neveit még titokban tartja a rendezőség, csak annyit tudhattunk meg, hogy a menyasszony Kubay Margit urleány lesz, a nyoszolyóleányok, örömanya, nászasszonyok az ev. ref. felsőbb iskola és tanítóképezde növendékeiből telik ki. Egyelőre a próbák is ott tartanak.

— **Az aradmegyei felirat.** Debreczen városához Aradvármegye is megküldötte hazafias feliratát, amelyet a hevesi felirattal egyetemben bizonyára nagy lelkesedéssel fogja magáévá tenni a debreczeni törvényhatóság is.

— **Sáskairtás a Hortobágyon.** A hét végén megkezdik a sáskairtást a Hortobágyon. A fekete szövetek, amely a hajtók ruhája lesz, már megérkeztek. A sáskák most kelnek, de már ellepték az egész Hortobágyot. Ha az irtást most nem kezdi meg a hatóság, nemcsak Debreczen város, hanem a szomszédos vármegyék határait is elpusztítja a sáska. Az irtást Szabó gazdasági segédtanár intézi.

— **Vendégek a Csokonai-ünnepen.** A százados Csokonai-émlékünnepére ujabban a következők jelentették be jöve felüket: dr. Csengeri János egyet. tanár, Gyalui Farkas könyvtári igazgató, Hegyessi Vilmos erdélyi irod. társ. tagja, dr. Kiss Károly üveg techn. int. igazgató, dr. Morvay Győző gym. igazg., György Aladár tatisztikai hiv. aligazg., Tarcsafalvi Albert áll. tanító, Végh M. Kálmán róm. kath. lelkész, Csokonai V. Ferenc és neje pénzügyminiszteri hivatalnok, dr. Jóna András szabolcs megyei muzeum képvisel. megyei főorvos, dr. N. methy Károly miniszteri tanácsos, Kemenszky Kálmán tanár, Maday Gyula tanárjelölt, Koronghi Lippich Elek miniszteri osztálytanácsos.

— **Kivételes fegyvergyakorlat.** A honvédelmi kormány április hó 30-án kelt rendelkezésével megengedte, hogy a folyó évben fegyvergyakorlatra kötelezett nem tényleges állományú legénység egy csekély része (gyalog századonként legfeljebb 10 fő) folyó évi május hó 25-én a fegyvergyakorlat rovására 35 napra bevonulhasson. Főleg mezőgazdák, csépléssel foglalkozó gépészek és egyéb oly egyének vehetik a kivételes kedvezményt igénybe, kik hatóságilag igazolva kimutathatják, hogy ők az őszi fegyvergyakorlathoz való behívás esetén hivatásos foglalkozásukban hátrányosan befolyásoltatnak. Felhivat-

nak tehát azon tartalékos és póttartalékos honvédek, kik ez évben fegyvergyakorlatra kötelezve vannak, hogy amennyiben ezen kedvezményt igénybe óhajtják venni, ebbeli kérvényüket honvéd igazolványi könyvük csatolása mellett a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál adják be, mert május hó 25-én fegyvergyakorlat teljesítésére csak azok jelentkezhetnek, kiknek ezred parancsnokságuk az engedélyt arra megadta.

— **Az asztalos-sztrájk** ügyében kedden délután volt a békéltető tárgyalás. A mánkaadók a munkások műhelyrendjét elfogadták, de a béremelés dolgában nem határoztak, mert két nagyiparos nem jelent meg a tárgyaláson. A legközelebbi békéltetési bizottsági ülés holnap délután lesz az ipartestületnél.

— **Kitüntetett hölgyek.** Az országos József főherceg Szanatorium Egyesület hálája és elismerése jeléül művészi becsü. kitüntető oklevelet küld azoknak, akik buzgó fáradozásuk és áldozat készségükkel lehetővé tették az első népszanatorium építését. Az oklevélen levő kép azt szimbolizálja, hogy a magyar hölgyek fáradozásával a tüdőbetegek egész serege jut be a tüdőbetegek gyógyítóházba. Debreczenben az emberszerető czélért lelkesen fáradozó egyesületi elnökség a József főherceg aláírásával ellátva okleveleket az alábbi hölgyeknek küldötte meg: Makó Lajosné, Somogyi Róza, Miskolczy Lajosné és Jenőné, Várady Szabó Jánosné, Dobieckyné Csegezy Ida, Konez Ákosné, Kardos Lászlóné, Mihalovich Jenőné, Széll Farkasné, Ujfaluzy Józsefné, Csanak Jánosné, dr. Kenézy Gyuláné, Thurzó Kálmánné, Czeglédy Mihályné, Ungvári Andorné, Karai Sándorné, dr. Rotschnek Emilné.

— **Sör a szerkesztőségben.** Áron Miksa közismert debreczeni cég szemléltetés czéljából természetben küldötte szerkesztőségünkbe egy sorozatát a saját szabadalmát képező „söröspalacsk — dugaszolási — módszer”-nek, melynek számos előnyét hirdetői rovatunkban lehet olvasni. A cikksorozat jégbehűtött állapotban érkezvén be, azt jég- és sörszakértőknek adtuk ki tudományos megbirálás czéljából. Tekintettel arra, hogy a „seal” (ez az ujmodi dugok neve) minden dugaszhozó nélkül, szöggel is kivehető, sörszakértő munkatársunk tulságos gyors tempóban jutott az egymástkövető palacskok tartalmához: a valódi Dreher sörhöz. Ez erős befolyással volt a bírálatra. Ez viszont a szedőnek okozván kézirat tekintetében nehézséget, a kívánt bírálat helyett csak a tényállás eme rövid mázolására kellett szoritkozunk.

— **Halálozás.** Meghaltak: Kecskés Rozália ev. ref. 1 hónapos, Tóth István ev. ref. 20 napos, Pető Erzsébet ev. ref. 4 hónapos, Fodor Mária ev. ref. 1 hónapos, Gubenyácz Endre ev. ref. 3 hónapos.

— **Polgári kör** nyári táncvígalmát Junius hó 17-én tartja a nagyerdei vígadóba. Erre vonatkozó meghívókat a rendezőség jövő hét folyamán küldi szét. Ismerve ezen multság kedélyes és igazi magyaros

jellegét, valamint a rendezőség fáradhatlan buzgolkodását, már előre is jelezhetjük, hogy a tánczolni vágyó ifjuságnak kellemes multságba lesz része.

— **Eltévedt kis fiu.** A délutáni órákban 4—5 éves kis fiu tévedt el az utcákon. Bevitték a bűnügyi osztályhoz. A kis fiu csak annyit tudott mondani, hogy Loós Pistának hívják. A szülei még nem jelentkeztek. Nagy Pál fogházfelügyelő vette addig a pártfogása alá.

— **Elhalt zeneszerző.** Pozsonyi tudósítónk írja, hogy dr. Schwimmer Aurél ügyvéd, kiváló operettszerző 31 éves korában tegnap Pozsonyban meghalt. Az elhunyt legnagyobb zeneiroi sikerét a „Fifin” cz. operettel aratta, mely Debreczenben is színrekerült.

— **Az iparkamara pályázatai** A debreczeni kamarának két pályázata járt le kedden. A tanulmányi és utazási ösztöndíjak s a kitüntetendő tanonc érme pályázata. A pályázatokat a legközelebbi közös bizottsági ülés fogja elbírálni.

— **Debreczeni birtokváltások.** Csanda Józsefné Halász Juliánna veszi a debreczeni 4290. sz. jtkvben 673 négyszögöl sestakerti szőlőt özv. Halász Jánosné Kovács Zsuzsánnától ajándék czimen. Németi János és neje Jancsó Amália veszi a debreczeni 6756. sz. jtkvben foglalt Baros utca 6. sz. házat Tóth Sámuel és neje Megyaszy Erzsébettől 14300 kor. — Végh Jánosné Tar Sára és Végh János és neje Harangi Zsuzsánna veszik a debreczeni 6257. sz. jtkvben foglalt 9 hold 150 négyszögöl ondódi földet özv. Zöld Istvánné és társaitól 7200 kor. — Konez Lajos veszi a debreczeni 5359. sz. jtkvben foglalt Simonyi ut 8 sz. házat özv. id. Varga Györgyné Szalai Sárától 9000 kor. — Katona János és neje Csobán Juliánna veszik a pusztá nagyhegyesi 71 sz. jtkvbe foglalt 4 hold 800 négyzet öl tanya föld 1/2 részét Dobi Gábor és neje Szilágyi Juliánnától 1260 kor. — Borsó Gábor és neje Valtay Juliánná veszik a debreczeni 1084 sz. jtkvben foglalt 19 hold 950 négyzet öl ondódi földet Jámor István és neje Ács Emiliától 17400 kor. — Nagy János veszi a debreczeni 842 sz. jtkvben foglalt 2 hold 880 négyzet öl ondódi földet Biró István és László Ferenczné Biró Juliánnától 1800 kor. — Tasi István veszi a debreczeni 8780 sz. jtkvben 446 1/2 négyzet öl Tóczós-kerti szőlőt Beregi Jánostól 1400 kor. — Deme István és neje Tasnádi Klára veszik a debreczeni 8904 sz. jtkvben foglalt 400 négyzet öl ujo-zásu földet Baranyi Juliánnától 800 koronaért.

— **Kosaras ember.** A legutóbbi országos vásár alkalmával Szabó József Csapó-utca 56. szám alatti kereskedő a vásárra kirakott gyékény kosarait és más ilyenmü tárgyait Kiss György napszámos őrizetére bizta. Az őrszem azonban megbízatásával visszaélt. Több kosarat, hazulról pedig sonka és efelét elemelt, aztán értékesítette. Mire a munkaadó észrevette, az őrszem eltűnt. Kedden a mi kosaras emberünk aztán, a panaszzal együtt jelentkezett a rendőrségen. Fogva tartják.

— **Talált guba.** Május 14-én a Széchenyi és a postakert közötti szekér uton 1 darab félviseltes fekete guba találtatott, igazolt tulajdonosa a gubát a Mezőrendőrkapitányságnál átveheti.

Hallotta Ön??

Megvettük a Kiss Lajos csódtömegét és az üzlethelyiségéből az egész áruraktárt elszállítottuk. Az összes rőfös- és rövidárak melyek a csódtömegben voltak, valamint napernyők blonsok, fehérneműek a volt László-féle helyiségben, üzletünk közvetlen szomszédságában a régi becsértékben (félár) kerülnek eladásra. Wallerstein Fülöp fiai

megirtuk
vácsmüh
Cserven
a saját
lentettél
Most kor

József bé
Murvai K
kocsi mec
folyik. —

N. J. Dea
tyája meg
Szulóki S
Ugyszinté
3. szám
nevű csel

x E
tesülünk,

alkalomm
szálloda
rendelteté
szálloda
zessel va
telményel
zonyára i
lönben is
falva gyó
1605 ven
vidékeirő

x U
uti kosar
taskák, g
mint bár

nyer M
házába

x H
doboz 50
szerésznél
gyógyszert

x C
cikkek
Henrik
olcsón

x T
jelzálogr
telre is
helyről g
sokat f
kamatu
bankirod

Bu
híre te
Bécsbe
tárgyal
utazott
utját p

B
Goluch
10 éve
üdvözö

J
B
is lesz.
bináció
burokja

Jó
Fóter 3

— **Tolvaj őrmester.** A napokban megirtuk, hogy a huszár-tanyának kovácsmühelyéből sokat loptak. A tolvajt Cserven János gyógykovács őrmestert a saját kartársai tetten érték és feljelentették. A tolvaj őrmester megszökött. Most körözik.

— **Rendőrségi rövid hírek.** Tóth József bérkocsis Kut-utca 5. sz. a. lakos Murvai Károly bérkocsis társát egy darab kocsis mécses ellopásával vádolja. A vizsgálat folyik. — Sipos Ferencz napszámot ma N. J. Deák-utca 7. szám alatti lakos kutyája megharapta. — Nagy Bálint pályőr Szalóki Sándor nevű kocsisa elszökött. — Ugyszintén Bátsi Ferenczné Rákóczi utca 3. szám alatti lakosnő Juhász Zsuzsanna nevű cselédje is.

x **Hársfalva gyógyfürdő,** mini értesülünk, május hó 25-én nyílik meg. Ezen alkalommal az újonnan épített „Erzsébet-szálloda” fog ünnepélyesen felavatni a rendeltetésének átadatni. Az új „Erzsébet-szálloda”, a mely a legfényesebb berendezéssel van ellátva és az egészségügyi követelményeknek legmegfelelőbbben felépítve, bizonyára igen sok vendéget fog vonzani a különben is igen látogatott gyógyfürdőbe. Hársfalva gyógyfürdőt a múlt évi fürdőidényben 1605 vendég látogatta az ország különböző vidékeiről.

x **Utazó kofferek,** láda bőröndök, uti kosarak, kezi táskák, flanel szijjak, iskola táskák, gyermek kocsik gyári raktár olcsóbban mint bárhol, Fisch Testvéreknél, Fötér.

— **Egy fiatal leány alkalmazást nyer Mentze Henrik ujdonságok áruházába.**

x **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszarvú gyógyszerár.

x **Gyermek játékok, háztartási cikkek, és utazási kellékek Mentze Henrik ujdonságok áruházában igen olcsón kapható.**

x **Törlesztéses pénzkölcsönöket** jelzálogra, sőt 2 kezességgel személynélre is a 30 pénztintézet közlül legolcsóbb helyről gyorsan kieszaközöl. Több tartozásokat földbirtokra, bérházra 3¹/₂—4%-os kamatu kölcsönre átconvertál Rácz Béla bankirodája Debreczen, Csapó u. 12. sz. a.

TAVIRATOK.

Bánffy bécsi utja.

Budapest, május 16. Ma délben híre terjedt, hogy báró Bánffy Dezső Bécsbe utazott és az udvari körökkel tárgyal. Azt a hirt, hogy Miskolczra utazott, megczáfolták. Bánffy bécsi utját pártja előtt is eltitkolta.

Goluchovszky jubileuma.

Bécs, május 16. Ma ünnepelte Goluchovszky Agenor külügyminiszter 10 éves jubileumát. Mérey osztályfőnök üdvözölte ez alkalomból.

Jósika Samu kormányelnök.

Budapest, május 16. Burián nincs. Nem is lesz. Csak bimbózik az ő neve a kombináció fáján, de elhervad, mielőtt a titok burokja lehámlanék róla. A miniszterelnök-

jelöltek listájának élére új név kerül. **Jósik Samu** báró. Nem is most került oda. Tisza István közvetlen környezetéből jön a hír, hogy Jósika Samu báró az, akit Tisza István gróf a királynak utódjául ajánlott. Jósika Samu báró nevét kitünő emlékezetben őrzik a Bécsi Burgban. Még abból az időből, mikor Bánffy kabinetjében ő volt a felség személye körüli miniszter. Azt írják nekünk Bécsből, hogy Jósika Samu báró kinevezetése még e héten megtörténik. Nagy a reménység ott, hogy Jósikának, aki különben erősen konzervatív hajlandóságú ember, sikerülni fog a 67-es pártokat egy karámba terelni, minthogy erre, ha nem is párthatározattal, de a pártok vezető embereitől biztatást kapott. A megalakult 67-es koalícióból telnek ki az új minisztérium.

Az amerikai ügynök ügye.

Bécs, május 16. Braun Miksa amerikai bevándorlási ügynök ügyében a bécsi amerikai nagykövet kijelentette, hogy a legmesszebbmenő támogatásban részesíti. Braun ma ideérkezett.

Az orosz forradalom.

Pétervár, május 16. (Pétervári Távirati Ügynökség.) Hivatalos forrás szerint a tegnapi nap folyamán és este a város nyugalmát a lakosságnak mulatóhelyeken való szokásos összecsoportulása dacára, sehol sem zavarták meg. Itt-ott megkísérelték ugyan a munkáslakossághoz nem tartozó kisebb csoportok a rend megzavarását, a mit azonban a katonaság és rendőrség erőszak alkalmazása nélkül meghiúsított. Ilyen kísérlet történt a Veszilje Osztrovo nagyprospekten, hof két csoportban 40—100 ember gyűlt össze. E csoportokban különböző osztályokhoz tartozó emberek állottak, főképen zsidókból. A tömeg dalokat énekelt. Tizennégy embert elfogtak, közülük hat zsidót és négy zsidónőt. A Preoprazsenszki temetőből körülbelül 400 ember gyűlt össze, főképen diákok és szabad mesterséget folytatók — legnagyobb-részt zsidó eredetűek. A temetőben 12-öt tartóztattak le, öt zsidót és két zsidónőt.

Az angol hajók készülődése.

Honkong, május 16. Az angolok a szolgálaton kívül álló ágyunaszádokat serényen szerelik fel. Ez arra mutat, hogy az angolok támogatni akarják a japánokat.

Bombamerénylet.

Riga, május 16. Tegnap este a Vörmann kert rácsa mögöl a kozák járőrre bombát dobtak, mely a járőrt kísérő rendőrhivatalnokot lábán találta, amidőn azonban felrobbant, csak a lovat sebesítette meg. A tömeget, amely a robbanás helyén gyűlt össze, a kozákok szétszórták.

Az orosz-japán hajóraj sorsa.

London, május 16. A Daily Telegraph jelenti Tokióból tegnapról: Több napig tartott vihar közben a Nekumaru nevű másodosztályú cirkáló Fusan magasságában szirtbe ütközött és megromlott. Három gőzös foglalkozik a mentési művelettel. Egy norvég gőzös kapitányának jelentése szerint, ki 12-én érkezett Mójba, 11-én

délelőtt 8 és 11 óra között 33 fok és 45 északi szélesség és 129 fok 20 keleti hosszúság alatt ágyutüzet hallott. Az ágyuktól okozott rengést észlelték, azonban a köd miatt nem igen lehetett látni. Láttak egy japán torpedó naszádót, mely az illető irányban tartott. Megállapították, hogy a balti hajóhad orosz területen drótnélküli táviróállomást létesített és ennek útján érintkezett Saigonen át Pétervárra.

London, május 16. A Daily Chronicle jelenti tegnapról Hongkongból, hogy Gaprok magasságában a múlt éjjel 12 hadihajót láttak eloltott lámpákkal. A hajók eredete és utiránya ismeretlen.

Elfogott családok.

Boston, május 16. Trabo Máriát, aki Miksa volt mexikói császár özvegyének adta ki magát, és társát, aki Rudolf trónörököséül szerepelt, letartóztatták. A két család különösen az olasz kolónia tagjait csapta be mintegy 40.000 korona erejéig. A nő az osztrák-magyar hajóhad egyik naszádja elé ment csolnakon és elhitette, hogy az üdvölvések neki szólnak.

Az amerikai kivándorlás.

Trencsén, május 16. Trencsénmegyei közigazgatási biz. gyűlésén az alispán jelentette, hogy Trencsénmegyéből a kivándorlás leginkább Észak-Amerikába irányul és 1904. decz. 1-től 1904. ápril 30-ig 3381 egyén vándorolt ki, legtöbben a vág beszterezsei járásból. A jelentés szerint nem munka vagy keresethiány oka a nagymérvű kivándorlásnak, hanem a meggazdagodás vágya, melyet titkos kivándorlási ügynökök terjesztenek az amerikai viszonyokról.

Török-bolgár harczok.

Konstantinápoly, május 16. Stracznánál, Pricsevótól 2 kilométernyire délnyugatra, üszkübi vilajetben, harcz volt szerb bandával. A banda vesztesége hét ember volt. A csapatok elvesztettek egy embert, egy tiszt és 8 közkatona megsebesült.

Elhalt közgyám.

Nyiregyháza, május hó 16. Sexty József közgyám ma váratlanul elhalt. Csütörtökön fogják temetni.

Megszökött operaénekes.

Bécs, május 16. Zembach operaénekes megszökött. Hátrahagyott leveleiben azt írta, hogy árt neki a bécsi levegő, már pedig neki a hangját féltenie kell.

Szabók sztrájkja.

Makó, május 16. A szabó segéd munkások ma kimondták a sztrájkot.

Jó czipők csakis KRAUSZ MÓR czipő üzletében

Fötér 34., a posta tőszomszédságában Mérték utáni megrendelések elfogadtatnak. Saját készítmény, mégis olcsóbb bármely gyárinál

Törvénykezés.

Sikkasztó községi alkalmazott.

Várad Imre hajduszovátai lakos a község elöljáróságán hivatalbeli ember volt. A közmunkák ügyében intézkedett s a munkamegvaltási összegeket kezelte. Hivatali esküjéhez és polgártársainak bizalmához azonban hűtlen lett. Nagyon sok ember, ki más elfoglaltsága miatt a közmunka teljesítésére ki nem vonulhatott, az általa teljesítendő munka helyett készpénzt fizetett le. Várad Imre azonban az ilyen összegekkel nem számolt, hanem azt saját céljaira használta fel. Három éven keresztül üzte a bűnös üzelmeket, 1900., 1901. és 1902. évek folyamán. Összesen 371 korona 80 fillért tulajdonított el lassanként. A törvényszék ezért vonta felelőségre. Eddig 62 tanut hallgattak ki. A tanuvallomások igen terhelők. A törvényszék a tanuvallomásokat ma folytatják. Ítélet csak holnap lesz.

Vasbográcsot lopott. Rázsó Albertné vasbográcsát László Andrásné debreczeni lakos ellopta. A törvényszék 1 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1905. május 16.

Készáru változatlan, határidők tartottak.

1905. októberi buza	16.52.—54
májusi buza	17.92.—94
októberi roza	13.52.—54
1905. májusi roza	—
októberi zab	13.60.—62
1905. áprilisi zab	13.70.—72
1905. májusi tengeri	15.52.—54
juliusi	14.70.—72
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	23 80.—50

REGÉNY-CSARNOK.

A vén kurucz fia.

— Elbeszélés. —

13 Irta: **Magyar Gyula.**

— Mondtam százszor, de mondom ezerszer is, hogy Bencze Pistát említeni se lehet egy napon a derek Kádár Ferkóval. Mert ez szelid viseletű, tisztességes, józan életű, szorgalmas legény. És szeret is téged igaz hűséggel. Van neki magának is lehetőség gazdagságra. Nem úgy, mint Bencze Pistának. Annak a csapodár, koresmajaró, vad természetű koldus fajzatnak aki csak a vagyonból való uraskodásra vágyik.

— Mondtam Maris lelkem. Megmondtam százszor. S most is csak azt mondom, hogy felejtse el azt a semmire való Bencze

Pistát, aki nem érdemli meg a te szivedet, kezdet. Gondold meg a dolgot.

Nagyon is sokat gondolkozott Maris a dolgon. Mert csaknem az egész éjjelt álmatlanul töltötte. Reggelre virradva mégis, a mint józan megfontolással gondolkozott a dolog felett, hihetetlennek tartotta a szomszéd asszony beszédjét. Mert amint elméjében latolgatta az eshetőségeket, a szíve és lelke is megszólalt a józan ész fontolgatásainak mellett. És végre is képtelennek hitte Pistát arra, hogy róla hűtlenül elfelejtkezhetett volna.

Ha látja valaki, hogy a tiszta buza köz nehány szem konkolyt örölnék, az abból sültt kenyérre azt mondja, hogy keserű. De ha tudja nélkül jut — bár több konkoly — a kenyérbe, akkor eszébe sem jut, hogy az izét kifogásolja.

Ha a Demjén Maris lelkében nem hirtette volna el a szomszéd asszony a két kedés gyorsan burjánzó magvát, feltétlenül hitt volna annak a levélnek az igazságában, amelyet az öreg Bencze temetését követő harmad nappal kapott Pistától.

Abban a levélben őszintén elmondotta a legény, hogy miért nem mehetett haza az édes apja temetésére. Leírta minden keserűt, amelyben feljebbvalói bosszantása, sértegetése folytán az elmúlt egy év alatt része volt. A tiszta igazság hangján írta le a legutóbbi esetet, amely végkép elvette a türelmét és szabad folyást engedett annak a bossznak, amely a szülei és szívbeli mátkáján ejtett durva sértegetések megtorlását szomjuhozta.

— Az édes anyámnak már kikértem bocsánatát — írta tovább a legény. Te tőled is bocsánatot kérek Maris, hogy ez megtörtént. Misként nem tehettem . . . Mert érettetek, akiket mindennél jobban szeretek a világon — hasonló körülmények között, ismét csak azt tenném, amit tettem . . .

— Tudom, hogy levelem tartalmát hazugságnak véled. És úgy gondold, hogy azzal csupán elmaradásom igazi okát akartam takargatni. De tévedsz Maris. Mert a szintiszta igazságot írtam.

— Tudom azt is, hogy nem vagyok már érdemes arra, hogy utánam még három, vagy talán több évig is várákózzál. Fiatalságod legszebb virágait miattam elhervaszad.

— Nem kívánom, hogy megvárj. Ki tudja mi lesz belőlem addig. Ha kérnek, menj férjhez. Légy hűséges asszonya az emberadnak. Még akkor is, ha nem tudnád szeretni . . . Csak arra az egyre kérlek, hogy a lelkedet, a szivedet — ha ugyan még van olyan vonzódásod hozzám, mint egy év előtt — ne vedd vissza tőlem. Hagyd ezután is.

[Folytatjuk.]

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

— Független —
— Ágy- és asztalterítők —
— Linoleum —

óriási raktár!!

Az Alföldi takarékpénztár

DEBRECZENBEN. Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapirokra, valamint helybeli és vidéki pénzügyintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

Vesz és elad

Értékpapirokat, nevezetesen bel- és külföldi járadékokat, zálogleveleket, sorsjegyeket részvényeket a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Raktárvállalata elfogad árut beraktározás céljából és arra előleget is nyújt a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

Az „Alföldi első kötő-szövő és harisnyagyár részvénytársaság” alakulási tervezete.

A sokat hangoztatott magyar ipar egyik jól jövedelmező és igazi közszükségletet képező ágát óhajtjuk meghonosítani, midőn a kereskedői, ipari és vállalkozói osztályt a Debreczenben felállítandó **kötő-szövő és harisnyagyár** megalapítására hívjuk fel.

Cseh és Szászország népességének jó része ez iparágban él, ahol a munkások ezrei, apraja, nagyja könnyen, minden egészségrontás és megerőltetés nélkül, tisztességesen megkeresik kenyerüket, a vállalat tulajdonosai pedig egyetlen üzletág terén el nem ért haszonhoz jutnak. Ez országokban egész családok e munkából élnek, mert a legkisebb munkaképes gyermek alkalmazást kaphat, s a vállalat dus jövedelmezése épen az olesó munkabérben találja magyarázatát.

A kellő siker biztosítása, másrészt minél szélesebb körű érdeklődés keltése és különböző szakkörök bevonására legalkalmasabb a részvénytársasági forma.

A megalakítandó részvénytársaság címe lenne „**Alföldi első kötő-szövő és harisnyagyár részvénytársaság**”.

Célja és tartalma: A magyar ipar e téren leendő meghonosítása, s a tagok részvényeinek tisztességes jövedelmeztetése.

Székhelye: Debreczen.

Fennállási ideje: határozatlan idő.

Az alaptőke 500 (ötszáz) darab 200 (kettőszáz) korona névértékű részvényből befolyó 100.000 (Egyszázezer) koronából áll.

A részvények bemutatásra fognak szólni.

E részvények aláírási határideje 1905. július 20.

A részvények aláírása alkalmából minden egyes 200 korona névértékű részvény 10%-a befizetendő. Ugy a részvények jegyzése mint az arra teljesítendő fizetések a Debreczeni Első Takarékpénztárnál és az Alföldi Takarékpénztárnál e célra nyitott folyószámlára történnek.

Miután az 500 drb részvényből már mintegy 300 darab jegyezve van, felkéretnek az érdeklődők, hogy a hátralévő jegyzéseket mielőbb foganatosítani sziveskedjenek.

Debreczen, 1905. május hó.

Az alapítók megbízásából:

Dr. Ábrahám Dezső.

Aláírási felhívás

a „Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezetének” megalakítására.

Hazánk mezőgazdasági viszonyainak helyzete az utóbbi években annyira kedvezőtlené vált, hogy ma már nem elegendő, ha a gazda szakszerű, lehetőleg belterjes gazdálkodással igyekszik jövedelmét gyarapítani, hanem arra is nagy súlyt kell fektetni, hogy terményének értékesítésénél a lehető legmagasabb napi árakat érje el és a gazdasághoz szükséges beszerzéseit lehetőleg jutányosan eszközölje.

Terményeink értékesítésénél tehát az a termelő célja, hogy a fogyasztókkal lehetőleg közvetlen érintkezésbe jusson.

Különös fontossággal bírnak ez irányban épen a m. kir. kincstár, m. kir. honvédség és cs. és kir. közös hadsereg részére történendő szállítások.

Ugy ezen mint az alább felsorolt célok elérése végett elhatároztuk a „Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezetének” megalakítását.

Régi közszükségletet van hivatva betölteni a szövetkezet. — Céljai a többek között:

a., **Termény beszerzése, eladása** bizományképen és a terményszállítási vállalatok minden ágazatának felkarolása.

b., **raktárházak létesítése**, lehetőleg állami kedvezményekkel és a szövetkezet tagjai részére **hitel nyújtás** a rendelkezésre álló eszközökhöz mérten.

c., a gazdaság és gazdasági iparhoz szükséges termények **vetőmagvak** és **gépek, gyártmányok** és más a gazdák szükségletét képező cikkeknek **közvetítése**.

d., iparágak, sertéshizlalda és kiviteli piacz létesítése érdekében a szükséges lépések megtétele, **biztosítási ágazat** létesítése a gazdaság körében stb.,

e., **gőzeke beszerzése** és annak megfelelő bérösszeg ellenében kikölcsönzése.

Egy üzletrész 100 koronában állapítatik, ez összegből 50 korona az alakuló gyűlés megtartása után 30 nap alatt, a másik 50 korona pedig további 30 nap alatt fizetendő be. A tagok csak a jegyzett üzletrész erejéig felelősek. A jegyzett összegek befizetése a „**Debreczeni Hitelbank Részvénytársaságnál**” történik; ugyancsak ez intézetnél vagy bármely alapítónál jegyezhetők az üzletrészek is.

A Debreczenben tartandó „alakuló közgyűlésre” a szövetkezeti tagok külön értesítő útján fognak meghívotni.

Debreczen, 1905. május havában.

Alapítók: Rickl Antal, a debreczeni gazd. egyesület elnöke, Berger Mór, Király József, Forrai Ernő, Bilkei Kövesdi Imre, Rosinger Lajos és József, Dr. Ábrahám Dezső, Gyémánt Samu, Fisch Lajos, Rosenfeld Salamon, Csanak János, Kenyeres Károly, Gerébi Pál, Mandel Jenő, Tóby József, Gara Alajos, Király Gyula, Nagy Jakab, Ungváry József.

XVI-ik magy. kir. szab. osztály-sorsjáték nyereményeinek sorozata.

110.000 sorsjegy, 55.000 nyerem

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió kor.

	korona
1 jutalom	600000
1 nyer. a.	400000
1	200000
2	100000
1	90000
2	80000
1	70000
2	60000
1	50000
1	40000
5	30000
3	25000
8	20000
8	15000
36	10000
67	5000
3	3000
437	2000
803	1000
1528	500
140	300
34450	200
4850	170
4850	130
100	100
4350	80
3350	40

55000 nyer. és jut. összegben **14.459.00**

Felhívás

a XVI-ik

magyar királyi szab. osztálysorsjátékhoz

Az első osztály huzása már

1905. május 25. és 26. lesz.

Az első osztályu sorsjegyek árai:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvél, vagy az összeg

előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb

és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden meg-

rendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos

nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét.

Befizetési lapokat a pénzösszegek díjmentes átutalhatása

céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére. —

Becsese megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

bankháza.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtője.

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Gaedicke szerencsésje

óriási!

Rövid időn belül

15 milliót

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereményeket:

600000	kor.	$\frac{2}{3}$	62551	szám
400000		$\frac{4}{4}$	11119	"
400000		$\frac{4}{4}$	28916	"
400000		$\frac{3}{3}$	33464	"
100000		$\frac{4}{4}$	42758	"
100000		$\frac{2}{2}$	49878	"
100000		$\frac{4}{4}$	87991	"
70000		$\frac{1}{1}$	60912	"
60000		$\frac{3}{3}$	17357	"
60000		$\frac{3}{3}$	78863	"
60000		$\frac{4}{4}$	82528	"
60000		$\frac{2}{2}$	97263	"
30000		$\frac{3}{3}$	6920	"
30000		$\frac{3}{3}$	38691	"
30000		$\frac{3}{3}$	90964	"
25000		$\frac{4}{4}$	23481	"
25000		$\frac{2}{2}$	30049	"
25000		$\frac{4}{4}$	44411	"
25000		$\frac{4}{4}$	87851	"
20000		$\frac{4}{4}$	14674	"
20000		$\frac{4}{4}$	28950	"
20000		$\frac{3}{3}$	33402	"
20000		$\frac{3}{3}$	35862	"
20000		$\frac{4}{4}$	44410	"
20000		$\frac{4}{4}$	53565	"
20000		$\frac{1}{1}$	60781	"
20000		$\frac{3}{3}$	78848	"
20000		$\frac{4}{4}$	88874	"
15000		$\frac{1}{1}$	31121	"
15000		$\frac{4}{4}$	57734	"
15000		$\frac{2}{2}$	77950	"
15000		$\frac{4}{4}$	82506	"

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásná tessék válaszbélyeget csatolni.

Házilag készített tea vaj naponta friss 1 kg. 120. 1 kg törm. csokoládé 90 kr. Egy doboz Linoleum 65 kr. Valódi kisüsti barack 1 liter 1 frt 20 kr. Jégbehűtött aludt tej állandóan kapható Merkli Ferencz-nél Fűvészkert-u. 14. Telefon 374.

Legszebb fiu- és leány ruhák a Párizsi Divat Áruházban kaphatók.

Új részletüzlet Csapó-u. 22. megnyitott és ajánl vászon, kanavász, kész férfi ruha, szövet és mosó árukat stb. nagy választékban a legolcsóbb árak mellett.

Fajtiszta Fox-Terrier ebek (Sima szőrűek) patkány és róka irtásra kitűnők. Kaphatók és előjegyzéseket elfogad „Hortobágy” kennel Debreczen, II. j. Homokkert 180 sz.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Helyi képes levelezőlapok legújabb főlvételek 100 db 90 kr. Harmati Pál antiquariumában. Fűvészkert-u. 14. Telefon 374. Író szerek nagy választékban.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór cipész-nél Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Budapesten nagy jövőjű üzleti vállalatokhoz ötezer koronával társat keresek. Becsületes, szolid vállalat mely buzgó munkával nagy jövedelmet biztosít. Czim a kiadóban.

A Cseléd Ujság Budapesten jelenik meg női és férfi cselédek érdeklő változatos tartalommal, minden vasárnap. Az összes helyváltozások, megüresedett szolgálati állásokat tartalmazza. Élőfizetési ára 3 hónapra egy korona. Élőfizetések a Cseléd Ujság kiadóhivatala Budapest, Dohány u. 28. intézendők.

Egy jó karban lévő jégsekrény pult fűszernek vagy pálinka mérésnek alkalmas olcsón eladó. Kossuth-utca 55. sz.

Ugyes gomblyuk és fehérnemű varró lányok felvétetnek. Czim a kiadóhivatalban.

Divatos női- és leány kalapok 3 koronától feljebb kaphatók a Párizsi Divat Áruházban.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csakis Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Biztos és állandó keresethez juthat minden szegénysorsu férfi vagy nő. Jelentkezni lehet a lap kiadóhivatalában.

Kézimunkák, hozzávaló kellékek, előnyomda, harisnyák, keztyűk nagy választékban Benyáts Emil kézimunka üzletében Debreczen, Tiszapalota.

Egy kitűnően felszerelt előnyomda minden hozzávalóval együtt igen olcsón eladó. Miklós-utca 22. az üzletben.

Diszes gyermek kocsik, aczélkerekű jutányos áron eladó. Megtekinthető a déli órákban. Ugyanott egy fiókos cselédágy is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

A Budapesti koronás áruházba egy jó házból való tanuló felvétetnek Piacz utca 7.

A konyári sóstó fürdőbe kerestetik egy egyszerű szobaasszony, kevés óvadék megkivántatik. Levélbeli ajánlatok Frank fürdőintéző Hosszu Pályira kéretnek.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Eladó házhelyek.

A Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreczeni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovassági lak-tanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók. Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piacz-u. 44. sz. alatt. Debreczen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

Megérkeztek

a tavaszi és nyári idényre a legújabb mintájú gyapju Delainek, selyem batistok, ajours fehér és fekete piqué batistok, Cosmanosi kartonok. Harisnyák, keztyűk és mindennemű rövidárú nagyválaszték elsőrendű minőségű vászon és asztalneműekben. — Szolid, olcsó, szabott árak mellett

Nádudvary Lajos

vászon-, kézmű- és rövidárú raktárában
Vágó Andor féle üzlet, Piacz u. 28.

Megérkeztek

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,

Gyapju és borduros Delainek
50 krtól feljebb.

Blouse selymek

Divatos ruhadiszek

Csipkék, szallagok és belésárú

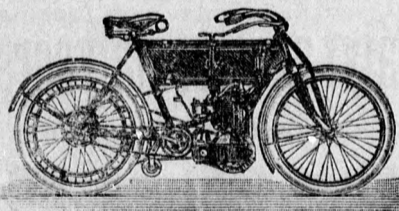
Szabó Lajos fiai cégénél

DEBRECZEN, Rózsater.

A technika legkiválóbb alkotásai
a motor és kerékpár ipar terén
csakis

ROSENBERG és HAMMER

kerékpár, és varrógép-műhelyében (Piacz-utca 2. sz.) található.



Dusan felszerelt kerékpár és alkatrészek legelőnyösebb bevásárlási forrása.

Motorkerékpárok

kedvező fizetési feltételek mellett.

A nagyérdemű hölgyközönségnek becses figyelmébe.

Van szerencsém nagybecsű tudomására hozni, hogy a székesfőváros **legelsőrangú ruhaszövet és selyem áruházának**

Szénássy Gyula cégnek

helybeli-képviselőjét sikerült megnyernem. Ennek folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű hölgyközönség **rendkívüli kényelmére** főtnevezett cég országszerte híres, mindenkor a legutolsó divatu és e mellett igen jutányos áru választékával a cég **összes mintáival — szövet és selymek** — kívánatra azonnal szolgálhatok és így becses megrendelése esetén a kiválasztandó áru már **48 órán belül** birtokába juthat.

Megjegyezni óhajtom, hogy a szövetek és selyemárú **árjai** nemcsak hogy ugyanazok, mint a hogy azokat Szénássy Gyula cég Budapesten árusítja, hanem a megrendelt áru **minden költség és portómentesen házhoz lesz szállítva.**

Megtisztelő felszólítására az összes szükséges mintákat megtekintés végett a legnagyobb készséggel becses rendelkezésére bocsájtom s vagyok b. megrendelésének örömmel elébe nézve s mindenkor a legpontosabb kiszolgálásról előre is biztosítva, teljes tisztelettel

ROTT L. divatterme

Piacz-utca 32. sz., Szedlák- és Vámos-ház.